

Uchwała Nr SO-10/4012/8/2025

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 31 marca 2025 r.

w sprawie: wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Grodzisk Wielkopolski za rok 2024 wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Lisowska

Członkowie: Małgorzata Okrent

Danuta Szczepańska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy Grodzisk Wielkopolski sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok oraz informacji o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną.

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie Burmistrza Gminy Grodzisk Wielkopolski z wykonania budżetu za rok 2024 wraz z informacją o stanie mienia Gminy Grodzisk Wielkopolski za 2024 r. i objaśnieniami przedłożone tut. Izbie w dniu 21 marca 2025 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową (uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej) wraz ze zmianami dokonanyymi przez Radę i Burmistrza w ciągu roku budżetowego, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy (ze zmianami) oraz ze sprawozdaniami za 2024 rok przedkładanymi Izbie.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. W części opisowej sprawozdania Burmistrz zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach budżetu w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej oraz planowanych i wykonanych przychodach i rozchodach budżetu. Wskazał stan zaległości podatkowych oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów, a także poinformował o zobowiązaniach niewymagalnych wykazanych w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2024 rok.

W części 3. „Dane tabelaryczne” przedstawiono:

- wykonanie dochodów i wydatków, w szczególności zgodnej z uchwałą budżetową, tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej. W tabelach przedstawiono plan na dzień 01.01.2024 r. i na dzień 31.12.2024 r., wykonanie na dzień 31.12.2024 r. oraz procent wykonania planu,
- plan i wykonanie wydatków majątkowych,
- stopień zaawansowania zadań wieloletnich za 2024 rok,
- zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonywane w trakcie roku w układzie plan na dzień 01.01.2024 r., zmiany: zwiększenia i zmniejszenia, plan na dzień 31.12.2024 r., wykonanie na dzień 31.12.2024 r. oraz procent wykonania planu,
- dochody i wydatki związane z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami,
- informację z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w 2024 roku,
- wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- wykonanie planu dotacji udzielanych z budżetu Gminy dla jednostek sektora finansów publicznych oraz spoza sektora finansów publicznych,
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań wykonywanych w drodze porozumień (umów) z organami administracji rządowej,
- wykonanie dochodów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz finansowane nimi wydatki na ochronę środowiska i gospodarkę wodną,
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań wykonywanych w drodze umów i porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
- zestawienie zmian w należnościach, zaległościach i nadpłatach w 2024 roku w stosunku do końca 2023 roku,
- wykonanie dochodów z Funduszu Pomocy i wydatków dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- wykonanie dochodów i wydatków w związku z realizacją zadań inwestycyjnych z programu „Polski Ład”,
- wykonanie dochodów z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz wydatków nimi finansowanych,
- wykonanie planu wydatków jednostek pomocniczych (sołectw) w podziale na sołectwa i paragrafy klasyfikacji budżetowej, bez wyszczególnienia zrealizowanych przedsięwzięć,
- wykaz zobowiązań z tytułu obligacji i poręczeń na dzień 31.12.2024 r. wraz z omówieniem,
- wykaz poręczeń na dzień 31.12.2024 r.,
- omówienie zobowiązań niewymagalnych wynikających ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2024 rok wraz z przedstawieniem i omówieniem przekroczeń.

II. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniami budżetowymi za 2024 rok wykazała, co następuje:

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet za rok 2024 został wykonany z nadwyżką w kwocie 5.386.113,34 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 3.367.354,11 zł, bowiem:

a) dochody wykonano w wysokości 133.907.801,46 zł (99,86% planu), w tym:

- dochody bieżące 125.003.438,96 zł (100,03% planu),
- dochody majątkowe 8.904.362,50 zł (97,57% planu),

b) wydatki wykonano w wysokości 128.521.688,12 zł (93,50% planu), w tym:

- wydatki bieżące 117.547.786,26 zł (95,00% planu),
- wydatki majątkowe 10.973.901,86 zł (79,94% planu).

Wykonane dochody bieżące przewyższają wykonane wydatki bieżące, co spełnia wymóg art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Przychody zrealizowano w kwocie 4.636.319,74 zł, w tym z tytułu:

- kredytów i pożyczek w kwocie 3.000.000,00 zł
- wolnych środków w kwocie 1.286.980,63 zł,
- niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 349.339,11 zł.

Rozchody budżetu zrealizowano w łącznej wysokości 6.267.985,00 zł (100,00% planu), z tego: wykup obligacji komunalnych w kwocie 3.450.000,00 zł oraz przelewy na rachunki lokat w kwocie 2.817.985,00 zł.

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r.

Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu wynika, że zadłużenie Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyemitowanych obligacji komunalnych oraz tytułów dłużnych na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosło 15.000.000,00 zł, co stanowi 11,20% wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły. Dane te znajdują odzwierciedlenie w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 roku.

2. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Klasyfikacja budżetowa	Dochody [zł]		Rozdział	Wydatki [zł]	
	Plan	Wykonanie		Plan	Wykonanie
75618 § 0480	650.000,00	657.448,82	85153	20.000,00	11.722,15
75618 § 0270	180.000,00	181.506,11	85154	1.159.339,11	959.059,04
Razem:	830.000,00	838.954,93	Razem:	1.179.339,10	970.781,19

Z rozliczenia wynika, iż do wydatkowania na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz zwalczanie narkomanii pozostały środki w kwocie 217.512,85 zł.

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

1. gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
2. zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2 i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”

Stosownie do przepisu art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym i w latach poprzednich winny powiększyć planowane wydatki w budżecie następnego roku.

Do dnia wydania niniejszej opinii do budżetu 2025 roku nie zostały wprowadzone przychody wynikające z rozliczenia finansowego dochodów z opłaty za sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków nimi finansowanych z 2024 roku.

3. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024” wykazała, że:

- 1) nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
- 2) w n/w podziałkach klasyfikacji budżetowej (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń oraz groszowych przekroczeń) suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
750	75085	4300	86.000,00	85.987,21	814,51	86.801,72	801,72

757	75702	8110	1.050.000,00	1.022.825,50	51.772,20	1.074.597,70	24.597,70
801	80103	3020	18.024,00	17.660,41	438,49	18.098,90	74,90
801	80104	3020	33.240,00	33.004,83	578,89	33.583,72	343,72
801	80107	3020	16.269,00	16.138,21	389,92	16.528,13	259,13
900	90013	2310	30.000,00	27.196,21	34.155,65	61.351,86	31.351,86
Razem :							57.429,03

Odnosnie przekroczeń Burmistrz na stronach 130-131 sprawozdania wyjaśnił:

- „wymienione w wierszach 1-5 przekroczenia (kol. 8) w kwocie ogółem 57 429,03 zł mieszczą się w upoważnieniu Burmistrza zawartym w § 10 uchwały Rady Miejskiej w Grodzisku Wielkopolskim nr LXIV/505/2023 z dnia 14.12.2023r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Grodzisk Wlkp. na 2024r., które dotyczy ustalenia kwoty 1.000.000 zł do której Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania.”,
- w odniesieniu do przekroczenia w dz. 900 rozdz. 90013 § 2310: „Gmina Grodzisk Wlkp. zawarła w dniu 26.01.2024 r. z Gminą Oborniki porozumienie międzygminne nr 3 w sprawie realizacji zadań w zakresie zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności na rok 2024 r. Na realizację zadania Gmina przekazała kwotę dotacji określoną w porozumieniu tj. 26.100 zł. Jednakże zgodnie z zapisami w/w porozumienia w wyniku rozliczenia rocznego powstała niedopłata dotacji w kwocie 34.155,65 zł (kol.6) którą Gmina winna dopłacić w terminie do 31.01.2025r. Uchwałą nr XIII/91/2025 Rady Miejskiej w Grodzisku Wlkp. z dnia 30 stycznia 2025r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Grodzisk Wlkp. na 2025r. dokonano zwiększenia planu wydatków w formie dotacji jako dopłatę do dotacji udzielonej w 2024 r. w kwocie 34.155,65 zł.”.

Rada Miejska w Grodzisku Wielkopolskim w uchwale Nr LXIV/505/2023 z dnia 14 grudnia 2023 roku w sprawie uchwały budżetowej Gminy Grodzisk Wlkp. na 2024 r. (ze zmianami) ustaliła kwotę 1.000.000,00 zł, do której Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania (§ 10).

Natomiast uchwałą Nr LXIV/504/2023 Rady Miejskiej w Grodzisku Wielkopolskim z dnia 14 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2024-2035 upoważniono Burmistrza do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy (§ 3 ust. 1 pkt 2).

4. W niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek, kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
700	70005	4590	Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych	320.000,00	285.688,85
700	70007	4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacone na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	5.000,00	4.386,45
855	85501	4580	Pozostałe odsetki	6.000,00	5.417,15
855	85502	4580	Pozostałe odsetki	15.000,00	8.617,43

W zakresie w/w wydatków Burmistrz w sprawozdaniu informuje:

- w dz. 700, rozdz. 70005 § 4590 w kwocie 285.688,85 zł: „kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych w kwocie 285 688,85 zł - dotyczy wypłat odszkodowań z tyt. przejęcia gruntów pod drogi” (str. 40),
 - w dz. 700, rozdz. 70007 § 4600 w kwocie 4.386,45 zł: „kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w kwocie 4 386,45 zł - zapłata odszkodowania za brak wskazania lokalu mieszkalnego” (str. 40),
 - w dz. 855, rozdz. 85501 § 4580 w kwocie 5.417,16 zł: „naliczone odsetki od nienależnie pobranych przez świadczeniobiorców świadczeń ze środków budżetu państwa (dotyczy zwrotów dokonanych po zakończeniu roku budżetowego, w którym została przyznana dotacja)” (str. 57),
 - w dz. 855, rozdz. 85502 § 4580 w kwocie 8.617,43 zł: „naliczone odsetki od nienależnie pobranych przez świadczeniobiorców świadczeń ze środków budżetu państwa (dotyczy zwrotów dokonanych po zakończeniu roku budżetowego, w którym została przyznana dotacja)” (str. 57).
5. Wpłaty na rzecz izb rolniczych zostały wykonane na poziomie 1,97 % wpływów z podatku rolnego. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (j.t. Dz. U. z 2022 r. poz. 183) Gmina winna odprowadzić na rachunek bankowy właściwej Izby 2% wpływów z podatku rolnego w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego. Z postanowień art. 6a ust. 6 i ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1176, z późn. zm.) wynika, że podatek jest płatny w ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego. Zatem z rozliczenia wynika, że na koniec 2024 roku powstało zobowiązanie z tytułu wpłat na rzecz izb rolniczych wynoszące 377,24 zł. W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 roku nie wykazano powyższego zobowiązania. W części opisowej sprawozdania z wykonania budżetu Burmistrz nie odniósł się do powstałego zobowiązania.
6. Wystąpiły przypadki niskiego wykonania planu, bądź braku wykonania planu w zakresie niżej wymienionych wydatków inwestycyjnych.

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
010	01095	6050	Stworzenie zaplecza socjalno-sanitarnego na terenie wspólnym w Stocinie	50.000,00	0,00	0,00
600	60016	6050	Budowa połączenia drogowego ulicy Winnej z ulicą Mikołajczyka w Grodzisku Wlkp. – etap I	377.666,00	215.612,49	57,09

600	60016	6060	Zakup sprzętu do monitoringu miasta	50.000,00	6.170,87	12,34
720	72095	6067	Zwiększenie poziomu cyberbezpieczeństwa w	179.965,81	0,00	0,00
		6069	Gminie Grodzisk Wlkp.	34.279,20	0,00	0,00
750	75023	6060	Zakup sprzętu komputerowego	10.000,00	0,00	0,00
754	75412	6060	Zakup blaszanego garażu wraz z utwardzeniem podłoża	10.000,00	0,00	0,00
			Zakup samochodu strażackiego dla OSP Grodzisk Wlkp.	20.000,00	0,00	0,00
801	80113	6060	Zakup wiat przystankowych	40.000,00	0,00	0,00
900	90015	6050	Modernizacja oświetlenia ulicznego usytuowanego na terenie gminy Grodzisk Wlkp. poprzez wymianę nie energooszczędnych opraw na nowe oprawy typu LED	118.000,00	0,00	0,00
921	92116	6220	Dotacja na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa i rozbudowa oraz zmiana sposobu użytkowania części budynku na obiekt użyteczności publicznej – Mediateka przy ul. Szerokiej 11 w Grodzisku Wlkp.	500.000,00	0,00	0,00

W części opisowej Burmistrz nie wyjaśnił przyczyn niskiego wykonania, bądź braku wykonania powyższych zadań.

- III. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Grodzisk Wlkp. realizuje Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT” z siedzibą w Czempiniu.
- IV. Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok zawiera dane wymagane przepisem art. 267 ust. 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.
- V. Informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, która została opracowana z zachowaniem wymogów art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2024 i planowane do uzyskania w 2025 roku. W dokumencie tym zawarto również informację o posiadanych przez Gminę udziałach w spółkach.
- VI. Skład Orzekający wskazuje, że w części 3.18. sprawozdania „Wykonanie planu wydatków jednostek pomocniczych (sołectw) za 2024rok.” w tabeli 37 „Wykonanie planu wydatków

jednostek pomocniczych(sołectw) za 2024rok.” (str. 124), w porównaniu z ostatnią zmianą budżetu 2024 (zarządzenie 119/2024 z dnia 30.12.2024 r.), wykazało rozbieżność w sołectwie Kąkolewo. W dz. 010 rozdz. 01095 wykazano § 4210 w kwocie 2.840,00 i § 4220 w kwocie 1.000,00 zł, zamiast § 4210 w kwocie 1.355,00 zł i § 4220 w kwocie 2.485,00 zł.

Mając na uwadze całokształt dokonanych ustaleń i analiz Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Lisowska

Pouczenie: *Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby w Poznaniu w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.*